

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

В.В. ТІТЯЄВ, к.е.н., доц.,

Харківський національний університет міського господарства

ім. О.М.Бекетова

v.tityev@gmail.com

О.М. ШЕПТУХА, к.е.н., доц.,

Харківський національний університет архітектури і будівництва

На сучасному етапі соціально-економічних реформ проблеми стабілізації і підвищення якості життя населення стали головними задачами. Від їх рішення багато в чому залежать спрямованість і темпи подальших перетворень, а також політична стабільність у суспільстві. Серед найважливіших напрямів соціально-економічних перетворень в країні виділяється реформування та розвиток житлової сфери, що створює необхідні умови для життєдіяльності людини.

В Україні рівень розвитку житлової сфери не відповідає висунутим вимогам. Покладені на неї завдання виконуються далеко не в повному обсязі, що в значній мірі впливає на зниження якості життя населення. У зв'язку з цим реформа житлово-комунального господарства стає однією з найгостріших економічних і соціальних проблем. Причина в тому, що вона триває вже більше двадцяти років і поки, на думку переважної частини населення, не принесла скільки-небудь істотних результатів, крім безперервного зростання тарифів на житлово-комунальні послуги. У ході реалізації реформи дуже чітко проявилось протиріччя між цілями реформи і соціальними наслідками, які вона викликає. Фактичний стан побутової інфраструктури катастрофічно погіршується, система життєзабезпечення

населення руйнується, і стає все більш очевидним, що вирішити цю макроекономічну проблему за рахунок тільки переходу на стовідсоткову оплату населенням житло-во-комунальних послуг вельми проблематично.

Про це свідчать граничний знос основних фондів, відсталі технології, багатомільярдні борги, банкрутство більшості підприємств, зростаюча аварійність, яка розглядається вже як загроза національній безпеці.

Час з усією очевидністю виявляє слабкість системи: численні аварії в системах життєзабезпечення населення з терміном ліквідації наслідків 6-8 годин і більше.

Окремої уваги заслуговує енергоефективність житлово-комунального господарства, необхідність підвищення якої безсумнівна. Однак в існуючих Програмах енергозбереження відсутня конкретизація досягнення даної мети. Це ж не тільки установка приладів обліку вироблених та споживаних послуг. Потрібна велика комплексна підпрограма, що включає модернізацію теплоенергетичного обладнання та комунальної інфраструктури, нові технології, забезпечення якості, надійності та ефективності надання житлово-комунальних послуг. Розмови про прилади обліку ведуться десятиліттями, але досі не вдається встановити їх хоча б в половині житлового фонду.

Головною і найгострішою проблемою розвитку ЖКГ є фінансове забезпечення. Заходи з розробки комплексних програм розвитку територій, впровадження сучасних інформаційних технологій, представляються недостатньо опрацьованими, а в деяких випадках і небезпечними. Велика ймовірність того, що багато підприємств (більшість з яких сьогодні банкрути), отримавши "довгі гроші", не зможуть розрахуватися по боргах. Адже очевидно, що повернення кредиту буде здійснюватися через тариф, тобто за рахунок споживача – насамперед, населення. А чи готове населення нести такі витрати? Передбачається, що проблема платежів населення за послуги ЖКХ буде вирішуватися за рахунок надання

населенню житлових субсидій. Проте механізм їх впровадження є вкрай недосконалим.

Отже, існуюча фінансова політика функціонування та розвитку житлово-комунальної сфери має бути радикально удосконалена з урахуванням реальної оцінки платоспроможності населення.